

Konferencja Prasa podlaska w XIX-XXI wieku - wybrane aspekty życia społecznego na łamach prasy

Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych zorganizował konferencję „Prasa podlaska w XIX-XXI wieku - wybrane aspekty życia społecznego na łamach prasy”. Otrzymała się ona 28 listopada 2013 r. w budynku Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach i była kolejną z cyklu konferencji poświęconych dziejom prasy w regionie.

Badania poświęcone tej tematyce rozpoczął przed laty prof. UPH, dr hab. Arkadiusz Kołodziejczyk publikując szereg artykułów i rozpoczynając wspomniany cykl konferencji. Po Jego śmierci badania te kontynuuje zespół kierowany przez dr hab. Jarosława Cabaję.

Udział w konferencji zgłosili badacze reprezentujący szkoły wyższe z regionu południowego Podlasia - AWF im. J. Piłsudskiego, WWFiS w Białej Podlaskiej, PSW im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, UPH w Siedlcach oraz Muzeum Regionalnego, Miejskiej Biblioteki Publicznej i Archiwum Państwowego w Siedlcach. Obrady rozpoczął dyrektor IHiSM, prof. Jarosław Cabaj. Powitał zgromadzonych, wśród których znaleźli się przedstawiciele władz miasta, władz Wydziału Humanistycznego, dyrekcja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Siedlcach, dziennikarze lokalnej prasy, studenci. Obrady prowadziła dr hab. Katarzyna Maksymiuk.

Prof. Jarosław Cabaj przedstawił problematykę walk narodowowyzwoleńczych poruszaną na łamach prasy lokalnej w latach 1918-1939. Stwierdził, że tematyka ta pojawiała się zwykle przy okazji obchodów rocznic zrywów powstańczych oraz ze względu na lokalne inicjatywy z tym związane, np. przy okazji budowy pomnika upamiętniającego bitwę pod Iganiami. Podkreślił, iż częściej wspomniano o powstaniu styczniowym prawdopodobnie z powodu krótszego czasu, jaki upłynął od tych wydarzeń.

Dr Rafał Dmowski wystąpienie swoje poświęcił sprawom społecznym na łamach „Wiadomości Diecezjalnych Podlaskich” w okresie międzywojennym. Specyfika czasopisma, adresowanego przede wszystkim do duchowieństwa i dotyczącego spraw kościelnych, może nasuwać przypuszczenie, że kwestie społeczne nie znajdują w nim miejsca. Nie jest to jednak prawda - wiele artykułów zawiera odniesienia do istotnych problemów życia społecznego. Znaleźć można także wiele informacji na temat działalności organizacji społecznych związanych z Kościołem katolickim.

Referat dr. Tadeusza Boruty dotyczył upamiętnienia setnej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki w formie jednodniówki i specjalnego dodatku do niej, wydanych przez grupę inteligencji z Łukowa. Gazety łukowskie z okresu I wojny światowej ważne dla badaczy tego okresu, bowiem tylko tamtejszym działaczom udało się uzyskać zezwolenie władz okupacyjnych i pewnych okre-

sach wydawać gazetę. W innych powiatach regionu regularnie ukazywały się jedynie „Gazety Urzędowe” wydawane przez władze powiatowe.

Ciekawe wystąpienie, przedstawiające działalność Siedleckiego Towarzystwa Cyklistów, zaprezentował mgr Mariusz Krasuski z Muzeum Regionalnego w Siedlcach. Artykuły z „Głosu Podlasia” są źródłem najszerzej informującym o poczynaniach zwolenników kolarstwa w Siedlcach. Informowały one o zawodach organizowanych na torze kolarskim w Siedlcach, wyścigach długodystansowych i paradach cyklistów w mieście. Znaleźć w nich można także wiadomości o wewnętrznych konfliktach i rozłamie w szeregach Towarzystwa Cyklistów.

Sprawom gospodarczym poświęcano niewiele publikacji miejsca w siedleckiej prasie okresu międzywojennego. Zagadnieniu temu poświęcił swój referat dr Arkadiusz Zawadzki. Na podstawie ukazującej się w drugiej połowie lat trzydziestych „Ziemi Siedleckiej” stwierdził, iż mimo istnienia specjalnego działu poświęconego gospodarce, nie sposób znaleźć w nim informacji o istotnych problemach. Autorzy artykułów tam publikowanych zajmowali się przede wszystkim krytyką polityki ekonomicznej władz powiatu.

Interesujące wystąpienie z obszerną prezentacją przedstawiła mgr Krysztyna Jastrzębska z Archiwum Państwowego w Siedlcach. Autorka omówiła dzieje siedleckiej prasy opozycyjnej z lat osiemdziesiątych XX w. Archiwum Państwowe posiada w swoich zbiorach obszerne zbiory gazetek różnego rodzaju i ulotek. Ze względu na zły w wielu wypadkach stan zachowania są one konserwowane i digitalizowane, dzięki czemu będą mogły posłużyć w przyszłości badaczom.

Mgr Andrzej Prządka przybliżył i scharakteryzował zgromadzonym zbiory prasy znajdujące się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Siedlcach. Wystąpienie było cenną wskazówką dla osób zainteresowanych dziejami regionu, poszukujących źródeł historycznych.

Konferencja zakończyła się dyskusją nad poszczególnymi wystąpieniami. Aktywny udział wzięli w niej także studenci, zainteresowani przede wszystkim procesem digitalizacji zbiorów w Archiwum Państwowym w Siedlcach.

Zamiarem organizatorów jest wydanie publikacji zawierającej treść wygłoszonych wystąpień i prowadzenie dalszych badań dotyczących prasy regionalnej. Niewątpliwie podniesie to stan wiedzy o przeszłości regionu i prasie lokalnej i wzbogaci dorobek historiografii o kolejne ważne ustalenia.

Anna Wielgosz

(Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach)